01740236

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក.)

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ

កំណែលើកទី ៣០

ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១

សេចក្តីសង្ខេប 2

I. **សេចក្តីផ្តើម** 3

II. **វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានឆាប់រហ័ស** 9

III. **ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត** 11

ក. ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត 12

ខ. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ 12

IV. **ផែនការបញ្ចប់សវនាការ** 13

V. **ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ** 13

ក. សំណុំរឿង០០២/០២ 13

ខ. សំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤ 14

VI. **សេចក្តីសន្និដ្ឋាន** 14

ឧបសម្ព័ន្ធ ៖ តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកសម្រាប់ការបញ្ចប់ផែនការ ដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ។

<u>កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកអាន៖</u>

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អ.វ.ត.ក.ត្រូវបានកែសម្រួលរៀងរាល់មួយត្រីមាសម្តងក្នុងគោលបំណងរៀបចំផែនការ។ ខ្លឹមសារនៃគម្រោងនេះរួមមានការប៉ាន់ប្រមាណដ៏ល្អបំផុតនូវពេលវេលាសម្រាប់សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់នៃអ.វ.ត.ក.គិតត្រឹមពេលនៃការកែសម្រួលនេះ។ កត្តាមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានការវិវត្តនៃដំណើរការនីតិវិធី គឺអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើការប៉ាន់ប្រមាណទុកទាំងនេះ។ ហេតុដូច្នេះ ពេលវេលាដែលគ្រោងទុកទាំងឡាយមិនឆ្លុះបញ្ចាំងតម្រូវការតាមផ្លូវច្បាប់ទៅលើព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ខុសៗគ្នានឹងត្រូវសម្រេចនៅពេលណានោះឡើយ។ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការអ.វ.ត.ក.ត្រូវបានរៀបចំនិងចេញដោយការិយាល័យរដ្ឋបាលដោយមានការចូលរួមយោបល់ពីការិយាល័យតុលាការទាំងអស់។

សេចក្តីសង្ខេប

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះ”) ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាលើកដំបូងនៅ*ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤* ដោយឆ្លងកាត់ការពិគ្រោះពិភាក្សាយោបល់ពីសំណាក់ការិយាល័យរដ្ឋបាលជាមួយនឹងចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះផ្សេងៗ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគាត់។ នេះគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំត្រីមាសទី៣០ នៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១[1]។

ក្នុងកំឡុងត្រីមាសនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានបើកសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ០០២/០២។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីពិចារណារបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ចេញសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិអំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង០០៤។

---

[1] គម្រោងបញ្ចប់ផែនការដំបូង និងកំណែទាំងអស់អាចរកមើលបានជាសាធារណៈនៅលើគេហទំព័រ អ.វ.ត.ក។

I. សេចក្ដីផ្ដើម

១ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ”) បានចាប់ផ្ដើមដំណើរការរបស់ខ្លួននៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ និងបានដំណើរពេញលេញបន្ទាប់ពីការអនុម័ត *វិធានផ្ទៃក្នុង* នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧។ អណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺដើម្បីកាត់សេចក្ដី “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែ មេសា ដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩”[2]។

២ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះបានបរិយាយយ៉ាងលម្អិតដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងបរិបទនៃសេចក្ដីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ *A/RES/68/247B* ដែលក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងៗទៀត បានកំណត់អាណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញឲ្យរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចប់ ដោយមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់មួយ។ ឯកសារនេះធ្វើឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដោយមានការពិគ្រោះយោបល់តាមរយៈការិយាល័យរដ្ឋបាល ជាមួយចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការបញ្ចប់នេះរៀងរាល់ត្រីមាស។ ឯកសារនេះ គឺជាកំណែលើកទី៣០ ហើយបានបញ្ចូលនូវការកែតម្រូវនានា ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពនៃដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១។

៣ ឯកសារនេះផ្ដោតជាពិសេសលើវឌ្ឍនភាពថ្មីៗ នៅក្នុងសំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ និងផ្ដល់នូវព័ត៌មានអំពីប្រភេទនៃរឿងក្ដី ព្រមទាំងស្ថានភាពនៃសំណុំរឿងទាំងនោះ និងជំហាននានាដែលត្រូវបំពេញ មុនពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការបញ្ចប់ជាស្ថាពរតាមផ្លូវច្បាប់។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការក្នុងសំណុំរឿង ០០២

---

[2] *កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្ដីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣។*

នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលមានការវិនិច្ឆ័យស្ថាពរទៅលើសំណុំរឿង០០២/០២[3]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានថ្លែងជាសាធារណៈថានឹងពុំមានសំណុំរឿងបន្ថែមទៀតទេបន្ទាប់ពីសំណុំរឿង០០៤[4]។ ហេតុដូចនេះ សំណុំរឿងដែលមាននាពេលនេះគឺជាសំណុំរឿងសរុបដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវចាត់ការតាមនីតិវិធី។

៤ **សំណុំរឿង០០១** ប្រឆាំងនឹង កាំង ហ្កេចអ៊ាវ (ហៅ ឌុច) គឺជាសំណុំរឿងដំបូងដែលបានជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។ នៅថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានប្រកាសសាលដីការបស់ខ្លួននៅក្នុងបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើឲ្យសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់ស្ថាពរ។ ជនជាប់ចោទបានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យខណៈដែលកំពុងតែអនុវត្តទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។

៥ អង្គជំនុំជម្រះបានបំបែកបទចោទនៅក្នុង**សំណុំរឿង ០០២** ទៅជាសវនាការចំនួនពីរ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសាលក្រម នៅក្នុងសវនាការដំណាក់កាលទីមួយដែលមានឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០១ នៅថ្ងៃទី០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ប្រឆាំងនឹង នួន ជា និង ខៀវ សំផន[5]។ ជនជាប់ចោទចំនួនពីរនាក់ទៀតនៅក្នុងរឿងក្ដី គឺ អៀង សារី បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ និង អៀង ធីរិទ្ធ បានទទួលមរណភាពនៅ និងថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ហេតុដូចនេះ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងពួកគេត្រូវបានរំលត់។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៧ និងត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសម្នាក់ៗឲ្យជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយ

---

[3] នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្ដីសម្រេចដែលសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុនានាដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែលមិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឬសំណុំរឿង ០០២/០២៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសជ (ឯកសារ E439/5)។

[4] *សេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្ដីទីអំពីការដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរថ្មីៗចំនួន២ ថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។ សេចក្ដីថ្លែងការណ៍សាធារណៈដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៥ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ និងសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទិននឹងបន្ទុកការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ចេញផ្សាយថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤។*

[5] សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសជ (ឯកសារ E313)។

ជីវិត។ ដំណើរការនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយមានការប្រកាសសាលដីកាអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ អង្គជំនុំជម្រះតម្កល់សាលក្រមសម្រេចផ្ដន្ទាទោសអស់មួយជីវិតលើជនជាប់ចោទទាំងពីរ[6]។

៦ ការជំនុំជម្រះទីពីរកំពុងដំណើរការក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលមានឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០២ បានផ្ដោតលើជម្រើសតំណាងបទចោទមួយចំនួនដែលនៅសល់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្ដីសង្ខេបផ្ទាល់មាត់ទៅលើសំអាងហេតុនិងសេចក្ដីសម្រេចនៃសាលក្រម នៅថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ និងចេញសាលក្រមទាំង ០៣ ភាសាផ្លូវការ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។ អង្គជំនុំជម្រះ រកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ហើយបានផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត[7]។

៧ នៅថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នួន ជា ទទួលមរណភាពក្នុងអាយុ៩៣ឆ្នាំ ខណៈដែលកំពុងទទួលការព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹង នួន ជា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ និងបានបំភ្លឺបញ្ជាក់ថា ការសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្ដឹងសាទុក្ខបន្តទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ប្រឆាំងនឹង ខៀវ សំផន តែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ។

៨ កិច្ចស៊ើបសួរនៅក្នុង**សំណុំរឿង ០០៣** (ពាក់ព័ន្ធនឹង មាស មុត) និង **សំណុំរឿង ០០៤** បានផ្ដួចផ្ដើមឡើងក្រោយពេលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ហើយបន្ទាប់មកចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។ បន្ទាប់មក សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបំបែកសំណុំរឿង ០០៤ ចេញជាសំណុំរឿងចំនួនបី៖ *សំណុំរឿង ០០៤/០១* ពាក់ព័ន្ធនឹង អ៊ឹម ចែម *សំណុំរឿង ០០៤/០២* ពាក់ព័ន្ធនឹង អោ អាន និង សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ គឺ សំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យឹម ទិត្យ។

[6] សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក (ឯកសារ F36)។

[7] សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសជ (ឯកសារ E465)។

៩ នៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយ ដោយមានសំអាងហេតុលើកលែងចោទប្រកាន់សំណុំរឿង ០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ចែម។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយនៅមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយប្រកាសជាអាទិ៍ថាសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលថា អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញមិនមានយុត្តាធិការលើ អ៊ឹម ចែម ចាត់ទុកជាបានការដែលជាការបញ្ចប់ដំណើរការនីតិវិធីតុលាការ ក្នុងសំណុំរឿងនេះ[8]។

១០ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២ ប្រឆាំងនឹង អោ អាន។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីពិចារណារបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ដោយប្រកាសថាអង្គជំនុំជម្រះ “មិនអាចទទួលបានសម្លេងគាំទ្រ យ៉ាងតិចបួនសំឡេង សម្រាប់ចេញសាលដីកា ផ្អែកលើសំអាងហេតុរួមគ្នា លើអង្គសេចក្តីបានឡើយ”[9]។ សំណុំរឿងប្រឆាំង អោ អាន ត្រូវបានបញ្ជូនទៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ នៅថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ពុំមាន “ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះដែលជាក់លាក់ និងអាចអនុវត្តបាន”[10]។ សំណុំរឿង ០០៤/០២ ត្រូវបានបោះត្រា និងដាក់ទៅក្នុងបណ្ណសារ ដោយដីកាតុលាការនៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ដោយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការលើសំណុំរឿងនេះ[11]។

១១ ដំណើរការនីតិវិធីសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ មានវឌ្ឍនភាព ដូចខាងក្រោម៖

ក- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយចំនួនពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនបីត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ។ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅ

---

[8] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (អបជ៥០) (ឯកសារ D308/3/1/20)។

[9] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (អបជ៦០) (ឯកសារ D359/24-D360/33)។

[10] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/អជសជ/អជតក (ឯកសារ E004/2/1/1/2)។

[11] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (ឯកសារ D363/3)។

ជំនុំជម្រះ)។ ចំណែកឯសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ[12]។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានដាក់សេចក្តីពិចារណារបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយថ្លែងថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ "មិនអាចរកសំឡេងភាគច្រើនលើសលប់នៃសំឡេងគាំទ្រចំនួនបួនតាមការកំណត់ ដើម្បីឈានទៅដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចមួយលើអង្គសេចក្តី ផ្អែកលើសំអាងហេតុរួមបានឡើយ"[13]។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានបដិសេធសំណើបន្ទាប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដោយសន្និដ្ឋានថា "ទាំងភាពជាឯកច្ឆន្ទ ក៏ដូចជាសំឡេងភាគច្រើនលើសលប់ គឺមិនមានឡើយនៅក្នុងចំណោមចៅក្រម អ.ប.ជ សម្រាប់[ដីកាសំណោះស្រាយ]ណាមួយក្នុងសំណុំរឿង០០៣"និងថាហេតុដូច្នេះពុំមានមូលដ្ឋានក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះបានឡើយ[14]។ ក្រោយពីមានសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ សហមេធាវីការពារក្តី មាស មុត បានដាក់សំណើជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះស្នើសុំ បញ្ចប់ បោះត្រា និងដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿង០០៣ទៅក្នុងបណ្ណសារ[15] ខណៈដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំឲ្យអង្គបុរេជំនុំបិទបញ្ចប់ដំណើរការ មុនការជំនុំជម្រះ ដោយបញ្ជាក់ថា មាស មុត ត្រូវបានចោទប្រកាន់និងបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនគាត់ទៅជំនុំជម្រះ[16]។ នៅថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ អង្គជំនុំជម្រះប្រកាសថា សំណើទាំងនេះមិនអាចទទួលយកបាន ដោយថ្លែងថា "អំណើះតទៅ សហចៅក្រមគួរតែអនុវត្តតាម [សេចក្តីពិចារណា] ភ្លាមៗជាបន្ទាន់"[17]។ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានស្នើសហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិប្រកាសថាតើ ខ្លួនមានបំណងប្តឹងសារទុក្ខឬទេ[18]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិផ្តល់ចម្លើយវិជ្ជមាន[19]។ នៅថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបង្គាប់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ

[12] ប្រវត្តិនីតិវិធីពេញលេញ អាចរកមើលបាននៅក្នុងគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែទី២៧។

[13] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៥) (ឯកសារ D266/27- D267/35)។

[14] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (ឯកសារ D270/7)។

[15] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៨) (ឯកសារ D272)។

[16] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៧) (ឯកសារ D271/1)។

[17] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៧, អបជ៣៨) (ឯកសារ D271/5-D272/3)។

[18] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស(ឯកសារ D273)។

[19] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស(ឯកសារ D273/1)។

ឲ្យដាក់សំណើជាពីរភាសា អនុលោមតាមក្របខណ្ឌគតិយុត្ត[20]។ សំណុំរឿង០០៣ នៅរង់ចាំការសម្រេចនៅចុងត្រីមាសនេះ។

ខ- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យឹម ទិត្យ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៥ ត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ៖ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ ហើយមេធាវីការពារក្តី ក៏បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការចេញដីកាដំណោះស្រាយដោយឡែកពីគ្នាផងដែរ[21]។ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ អង្គជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយប្រកាសថា “មិនអាចរកសំឡេងគាំទ្រពីចៅក្រមបួនរូបយ៉ាងតិច ដើម្បីចេញសាលដីកាមួយទៅលើអង្គសេចក្តី ដោយផ្អែកលើសំអាងហេតុរួមបានឡើយ”[22]។ នៅថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលាក្នុងការដាក់ពាក្យសុំក្នុងសំណុំរឿង០០៤ នៅអង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូល[23]។ សំណុំរឿង ០០៤ រង់ចាំការសម្រេចនៅចុងត្រីមាសនេះ។

១២ តាមរយៈការវិវត្តក្នុងត្រីមាសចុងក្រោយនេះ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកំណត់ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួនបីសម្រាប់សំណុំរឿងដែលអង្គជំនុំជម្រះបានទទួល។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ដែលនៅសេសសល់ចំនួនពីរនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និង ការព្យាករណ៍ ដែលពាក់ព័ន្ធគឺ៖

(i) ការចេញសាលដីកាជាភាសាផ្លូវការទាំងបីភាសា (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២)។

---

[20] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/អជតក (ពុំទាន់មានលេខឯកសារ)។

[21] ប្រវត្តិនីតិវិធីពេញលេញ អាចរកមើលបាននៅក្នុងគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែទី២៧។

[22] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៦១) (ឯកសារ D381/45-D382/43)។

[23] ដោយយោងលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា (មើលលេខជើងទំព័រ២០) នៅថ្ងៃទី០៤ ខែតុលា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបង្គាប់ឲ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិដាក់សារណាជាពីរភាសា ដោយពុំកំណត់កាលបរិច្ឆេទ។

១៣ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ ព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់សរុបចំនួន០២ ត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីសំណុំរឿងត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ មានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់បន្ថែមទៀតសម្រាប់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនិងបណ្តឹងសាទុក្ខ[24]។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់សម្រាប់ដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរដែលបន្តនៅសេសសល់ គឺ៖

(ii) ការអនុវត្តសេចក្តីពិចារណាដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿងនោះ (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២១) និង

(iii) ការអនុវត្តសេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ថាតើបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជម្រះ ឬក៏បញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ ២០២១)។

II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានឆាប់រហ័ស

១៤ ដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកន្លងទៅត្រូវបានរំខាន ដោយភាពមិននឹងនផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលចេះតែបន្តកើតមាន ដែលបណ្តាលឲ្យបុគ្គលិកជាតិធ្វើកូដកម្មមិនធ្វើការចំនួនពីរលើកក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១៣ ព្រមទាំងបុគ្គលិកចេញចូលពីមុខតំណែងដោយមិនសមហេតុផល។ ការអនុម័តរបស់ មហាសន្និបាតទៅលើឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៤-២០២០ សម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលបានធ្វើឲ្យមានស្ថិរភាពដល់ស្ថានភាពថវិកានិងធ្វើឲ្យមានការផ្តោតមូលទៅ លើការធ្វើឲ្យវិវត្តទៅមុខនៃអាណត្តិតុលាការ។ ចំពោះភាគីជាតិវិញ ការលំបាកផ្នែកលំហូរសាច់ប្រាក់បាននាំឲ្យមានការពន្យារពេលបើកប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់បុគ្គលិកជាតិនៅក្នុងកំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៥ ដែលប៉ះពាល់ដល់ការផ្តោតអារម្មណ៍ និងទឹកចិត្តបំពេញការងារ។

---

24 ដោយសារស្ថានភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន នៅពេលនេះយើងមិនអាចព្យាករចំណុចពេលវេលាជាក់លាក់ទាក់ទិននឹងគ្រោងការជំនុំជម្រះក្តីបានឡើយ។

១៥ ក្រោយពីមានការសម្តែងនូវការគាំទ្រពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងលក្ខណៈជាវិធានការពិសេសបានអនុញ្ញាតឱ្យអគ្គលេខាធិការសម្រេចកំណត់ទឹកប្រាក់ចំនួនមិនលើស ៧ លានដុល្លារ នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីបន្ថែមបង្គ្រប់ធនធានថវិកាស្ម័គចិត្តរបស់ភាគីអន្តរជាតិ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញសម្រាប់រយៈពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។ គិតមកត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ ថវិកាត្រូវបានដកប្រើប្រាស់អស់ហើយ។ សកម្មភាពទាន់ពេលវេលានេះបានជួយសម្រួលយ៉ាងច្រើនដល់ប្រតិបត្តិការនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញមិនឱ្យរអាក់រអួល ក្នុងអំឡុងឆមាសទី១ ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ដោយបើកឱកាសឱ្យមានការរៃអង្គាសថវិកាស្ម័គ្រចិត្តបន្តទៀត។ ជាងនេះទៀត ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការផ្តល់វិភាគទានដោយផ្ទាល់ចំនួន ៣,៦ លានដុល្លារ ដើម្បីចំណាយទៅលើប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិកជាតិ ០៦ ខែដំបូងក៏ដូចជាចំណាយប្រតិបត្តិការសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលជួយដល់ប្រតិបត្តិការបច្ចុប្បន្នរបស់ភាគីជាតិនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។ ដោយរួមបញ្ចូលគ្នាបែបនេះ វិធានការទាំងនេះធានាថា ទំហំការងារបច្ចុប្បន្នរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បានបន្តទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ច និងការផ្តល់ថវិកា។ វិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តដែលទទួលបាន ឬដែលបានសន្យា សម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ គិតមកត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ មានចំនួន ៣,៦ លានដុល្លារ សម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ និងចំនួន ១,២ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីជាតិ។ ថវិកានេះដើម្បីបង្គ្រប់តាមតម្រូវការថវិកាដែលបានកែសម្រួលសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ ចំនួន ១២,៩ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ និង ៤,៩ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីជាតិ[25]។

១៦ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បានអនុម័តវិសោធនកម្មទៅលើវិធានផ្ទៃក្នុងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការកាត់បន្ថយទៅលើវិសាលភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ល្គឹកណាវិសាលភាពស៊ើបអង្កេតដែលបានកាត់បន្ថយជាតំណាងឱ្យបទចោទ និងការទទួលខុសត្រូវ ព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនសង្ស័យតាមការចោទប្រកាន់[26]។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានកាត់បន្ថយ វិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹង មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង០០៣, អោ អាន ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២ និង យឹម ទិត្យ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ អនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។ ស្រដៀង

---

[25] តួលេខថវិកាដែលបានកែសម្រួលសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០-២០២១ ត្រូវបានគាំទ្រដោយក្រុមបណ្តាប្រទេសដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍នៅថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០។

[26] វិធាន៦៦ស្ទួន។

01740246

គ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានសិទ្ធិអំណាច កាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្តីមួយ ដោយមិនរួមបញ្ចូលអង្គហេតុជាក់លាក់មួយចំនួន ដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដរាបណាអង្គហេតុដែលនៅសល់ដែលត្រូវជម្រះ គឺជាតំណាងវិសាលភាពនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ[27]។ ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលមានចែងក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែលមិនមានបញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឬសំណុំរឿង ០០២/០២។

១៧ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានចុះកិច្ចសន្យាផ្នែកសេវាកម្មបុគ្គលិកឯកទេសនីតិសាស្ត្រមួយចំនួនជាលក្ខណៈទីប្រឹក្សា ដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការធ្វើសេចក្តីព្រាងសាលដីការបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ និងបានបន្តធ្វើការជាមួយបុគ្គលិផ្នែកភាសាដើម្បីធានាសេវាបកប្រែបានទាន់ពេលវេលា។

១៨ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចម្លងជំងឺកូវីដ-១៩ *ការរៀបចំបែបផែនការងារជាជម្រើសផ្សេង* ត្រូវបានដាក់ចេញអនុវត្តសម្រាប់គ្រប់បុគ្គលិកទាំងអស់នៅ អ.វ.ត.ក នៅចន្លោះថ្ងៃទី១ និងថ្ងៃទី៥ ខែមករា និងម្តងទៀតចាប់ពីថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ រហូតដល់រយៈពេលរាយការណ៍នេះ[28]។ រាល់ធនធានបណ្តាញទាំងអស់ ទាំងផ្នែករដ្ឋបាល ព្រមទាំងផ្នែកតុលាការ ត្រូវបានផ្តល់ដល់បុគ្គលិកទាំងអស់ពីចម្ងាយ ក្នុងគោលបំណងជួយសម្រួលដល់និរន្តភាពដំណើរការរដ្ឋបាល និងតុលាការ។

III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត

១៩ ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតរួមមានយុត្តាធិការរបស់ (ក) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និង (ខ) អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។

---

[27] វិធាន៨៩ *ស្ទួន៣*។

[28] ការរៀបចំទាំងនេះណែនាំដល់បុគ្គលិកទាំងអស់ឲ្យបំពេញការងារពីចម្ងាយ ពីកន្លែងមួយនៅក្នុង ឬខាងក្រៅការិយាល័យ។ សូមមើលគោលការណ៍ណែនាំផ្នែករដ្ឋបាលសម្រាប់ការិយាល័យស្តីពីការរាលដាលនៃជំងឺកូរ៉ូណាថ្មី (កូវីដ១៩) (កថាខណ្ឌ១៤ និង២២ នៃ *កំណែលើកទី១ នៅថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០* និងកថាខណ្ឌ ១៥ និង ២៦ នៃ *កំណែលើកទី៤* បច្ចុប្បន្ន *នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០២០*)។ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ការរៀបចំទាំងនេះ ត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តនៅចន្លោះថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា និងថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ និងចាប់ពីថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ រហូតដល់ដាច់ឆ្នាំ។

01740247

ក. *ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត*

២០ អាណត្តិកំណត់ដោយច្បាប់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលសំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤ ត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរ។

ខ. *អង្គបុរេជំនុំជម្រះ*

២១ ក្នុងពេលចាប់ផ្តើមត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលបណ្តឹងចំនួន ០៩ ពោលគឺ សំណើបន្ទាន់បង្ខំចំនួន ២ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣, សំណើបន្ទាន់បង្ខំចំនួន ១ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ៦ (មួយករណីពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ៥ ទៀតពាក់ព័ន្ធ នឹងដីកាដំណោះស្រាយ) ក្នុងសំណុំរឿង០០៤[29]។ ក្នុងអំឡុងត្រីមាសនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើ សំណើបន្ទាន់បង្ខំចំនួន ២ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣[30] បានចេញសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើ ដីកាដំណោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៤[31] និងបានចេញសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំង នឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលើភាពទទួលយកបាននៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង០០៤[32]។ ពុំមានសំណើរង់ចាំការសម្រេចនៅមុខអង្គបុរេជំនុំ ជម្រះនៅចុងត្រីមាសនេះឡើយ។

---

[29] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស៖ ឯកសារ D271/1 (អបជ៣៧), D272 (អបជ៣៨)។ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៦១)៖ ឯកសារ D381/18-D382/21, D381/19, D381/20, D381/29, D382/4/1, D382/22, D384/5។ ឯកសារសំណុំរឿង ០០៤ ទាំងអស់រៀបរាប់ខាងលើនេះត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ជាឯកសារ សម្ងាត់។

[30] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស៖ ឯកសារ D271/5-272/3 (អបជ៣៧-៣៨)។

[31] សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌទី ១១.ក។

[32] សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស៖ (អបជ៦២) (ឯកសារD384/7269/4)។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ "មិនអាច រកសំឡេងភាគច្រើនលើសលប់នៃសំឡេងគាំទ្រចំនួនបួនតាមការកំណត់ ដើម្បីឈានទៅដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចមួយ លើអង្គសេចក្តី ផ្អែកលើសំអាងហេតុរួមបានឡើយ"។ ចៅក្រមជាតិ និង ចៅក្រមអន្តរជាតិបានភ្ជាប់មកជាមួយនូវយោបល់រៀងៗខ្លួន ទៅលើសេចក្តី សម្រេចនោះ។ចៅក្រមជាតិពិចារណាឃើញថាពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគួរត្រូវបានបដិសេធ ចំណែកឯចៅក្រមអន្តរជាតិ បានពិចារណាឃើញថាអ្នកដាក់ពាក្យសុំចំនួន១៤នាក់គួរតែត្រូវបានសម្រេចទទួលស្គាល់ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ បន្ថែមលើអ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលត្រូវបានសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានទទួលស្គាល់។ ពុំមានការចេញសេចក្តីសម្រេចដោយ

IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ

២២ រង់ចាំរហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះថាតើសំណុំរឿងទាំងពីរ ឬណាមួយនៃ**សំណុំរឿង០០៣** និង/ឬ **សំណុំរឿង ០០៤** ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ទើបអាចមានការប៉ាន់ប្រមាណលើពេលវេលាដែលត្រូវការដើម្បីបញ្ចប់សវនាការទាំងនេះ។ ការវាយតម្លៃទៅលើពេលវេលាដែលត្រូវការអាចនឹងពឹងផ្អែកលើចំនួនចុងចោទ និងភាពស្មុគស្មាញនៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់នៃបទចោទទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផង។

V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ

ក. *សំណុំរឿង០០២/០២*

២៣ នៅថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមជំនុំជម្រះដោយមានមូលដ្ឋានចំនួនមួយ[33]។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនជាភាសាបារាំង នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០[34]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនតែមួយភាសា នៅថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ហើយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនតែមួយភាសានៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១[35]។ ការឆ្លើយ

សំឡេងភាគច្រើនលើសលប់ពីចៅក្រមចំនួន៤រូបឡើយទៅលើទំនាក់ទំនងនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ឬភាពពាក់ព័ន្ធផ្នែកច្បាប់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិក្នុងការបដិសេធដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ដែលមិនត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះឡើយ។

[33] សំណុំរឿងលេខ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ (ឯកសារ F50)។ មេធាវីការពារក្តីឆ្លើយតបនៅថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ (សូមមើល ឯកសារ F50/1)។

[34] សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក (ឯកសារ F54)។ សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។ ពេលវេលាក្នុងការដាក់ឯកសារនេះ និងសំណៅបកប្រែនៃឯកសារនេះ ត្រូវបានពន្យល់យ៉ាងលម្អិតនៅក្នុងគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែទី២៧។

[35] សហព្រះរាជអាជ្ញា៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក (ឯកសារ F54/1)។ សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី២៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក (ឯកសារ F54/2)។ សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១។

តបទៅនឹងចម្លើយតបទាំងនោះ ត្រូវបានបើកសវនាការផ្ទាល់មាត់ចាប់ពីថ្ងៃទី១៦ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១។

២៤ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរំពឹងថា សាលដីកានឹងត្រូវចេញទាំងបីភាសាផ្លូវការនៅត្រឹមត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២។ ការព្យាករណ៍នេះគឺអាស្រ័យលើភាពស្មុគស្មាញនិងតម្រូវការនៃដំណើរការបណ្ដឹងសាទុក្ខ និងកត្តាពាក់ព័ន្ធនានា ដូចជា បុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ សុខភាព និងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ព្រមទាំងសេវាបកប្រែឯកសារទាន់ពេលវេលានិងមានប្រសិទ្ធភាព។

ខ. *សំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤*

២៥ ប្រសិនបើសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤ បន្តទៅមុខរហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនោះ បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ភ្លាមៗ ឬបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងអាចកើតឡើង។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយហេតុថាយើងមិនដឹងថាសំណុំរឿងណាមួយដំណើរការរហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ និងមិនដឹងពីបទចោទណាខ្លះនោះ វាហាក់ដូចជាឆាប់ពេកក្នុងការផ្ដល់នូវការប៉ាន់ស្មានចំពោះពេលវេលាដែលតម្រូវក្នុងការសម្រេចលើបណ្ដឹងសាទុក្ខណាមួយនៃសំណុំរឿងពាក់ព័ន្ធ។

VI. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

២៦ សម្រាប់*ឆ្នាំ២០២១* ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ពីរត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ ការអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍លើដីកាដំណោះស្រាយក្នុង (i) សំណុំរឿង ០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត និង (ii) សំណុំរឿង០០៤ ប្រឆាំង យឹម ទិត្យ ថាតើត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទាំងនេះទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។

២៧ សម្រាប់*ឆ្នាំ២០២២* ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ (iii) ការចេញសាលដីកាក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។

២៨ ប្រសិនបើសំណុំរឿង ០០៣ និង/ឬសំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះទាំងមូល ឬដោយផ្នែក ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់សំណុំរឿងទាំងនេះនឹងត្រូវព្យាករណ៍នៅពេលនោះ។

២៩ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗដែលបានគ្រោងទុក មានបង្ហាញជូនក្នុងតារាងដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងផែនការនេះ។

តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែលើកទី ៣០ - ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១

សំណុំរឿង	២០១៨				២០១៩				២០២០				២០២១				២០២២			
	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤
សំណុំរឿង០០២/០២ នៀវ សំផន			ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ	(ខ)	(គ)				(ឃ)				ដំណាក់កាលបណ្តឹងសាទុក្ខ							(ង)
សំណុំរឿង០០៣ មាស មុត			ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត	(ច)	(ឆ)				បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ						(ជ)	(ឈ)				
សំណុំរឿង០០៤ យឹម ទិត្យ			ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត			(ច)	(ឆ)				បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ				(ជ)	(ឈ)				

(ក) សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល (មុនឆ្នាំ២០១៨)

(ខ) សាលក្រម - សេចក្តីសង្ខេប និងផ្នែកសម្រេចសេចក្តី

(គ) សាលក្រម - សំអាងហេតុពេញលេញជាបីភាសា

(ឃ) កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម

(ង) សាលដីកា

(ច) ដីកាដំណោះស្រាយដាច់ដោយឡែកតែមួយភាសា

(ឆ) ដីកាដំណោះស្រាយដាច់ដោយឡែកជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ

(ជ) សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ

(ឈ) សេចក្តីសម្រេចលើការអនុវត្តសេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ